Πώς βέλουμε την ΠΟΛΗ

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Σχεδιάζοντας τη Θεσσαλονίκη του αύριο

Τη σκηνή την έχουμε δει κατά καιρούς όλοι. Ξηλώνεται ένας δρόμος, έρχεται ο ΟΤΕ, περνάει καινούργια καλώδια, ξαναφτιάχνεται ο δρόμος, μετά από λίγο έρχεται η ΔΕΗ ή η ύδρευση, ξηλώνεται και πάλι ο δρόμος, περνιούνται άλλοι σωλήνες, ξαναφτιάχνεται, μέχρι να έρθει ο επόμενος. Επί μέρες -αν όχι μήνες- οι περίοικοι ταλαιπωρούνται, ο φορολογούμενος πληρώνει διπλά το οδόστρωμα κι όλα αυτά ελλείψει σχεδίου, ελλείψει συντονισμού. Κάπως έτσι είναι κατα-δικασμένη να λειτουργεί και μια περιοχή, εάν δεν έχει καταλήξει στις "χοντρές" της προτεραιότητες.

Ο "ΑτΚ" σας παρουσιάζει εν συντομία το πλαίσιο της συζήτησης που γίνεται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της μείζονος Θεσσαλονίκης, το οποίο έχει χωριστεί από τους συντάκτες σε τρία μέρη (από πρώτο χέρι μπορείτε να το παρακολουθήσετε στο Ιντερνετ, στην ιστοσελίδα http: //estia. arch. auth. gr/thessaloniki/strategic-plan). Για τα πρώτα δύο -"Περιβάλλον, Υποδομές και Ποιότητα Ζωής" και "Παραγωγικό Δυναμικό και Ανταγωνιστικότητα"- έχουν ήδη γίνει οι ανοιχτές συζητήσεις μεταξύ των φορέων, για το τρίτο- "Κοινωνική Δικαιοσύνη και Συνοχή" -το "ραντεβού" έχει κλειστεί για τις 6 Μαρτίου.

Το "πακέτο" θα συζητηθεί ολόκληρο, με ενσωματωμένες τις απόψεις των φορέων, στις 6 Απριλίου, οπότε και Θεού θέλοντος και συμβιβασμών επιτρεπόντων, θα προκύψει το τελικό πλαίσιο, "το πρώτο βήμα". Και η επιτυχία του στρατηγικού σχεδίου θα εξαρτηθεί από το βαθμό και την έκταση της συνέργειάς του με τον προγραμματισμό και τις υπάρχουσες πηγές χρηματοδότησης. Είναι, πάντως, ιδιαίτερα ενθαρρυντικό το γεγονός ότι οι περισσότεροι φορείς της πόλης συμμετείχαν με μεγάλο ενδιαφέρον και πολλές προτάσεις στις μέχρι τώρα διαδικασίες.

Τέσσερα σενάρια

Θεσσαλονίκη, "μητρόπολη των Βαλκανίων", λένε ως όραμα πολλοί. Μια διεθνής πόλη οικονομικά προσανατολισμένη στην Ευρώπη, λένε άλλοι. Μια πόλη εξωστρεφή, κέντρο παροχής υπηρεσιών, επιθυμούν οι μεν, μια πόλη που να ξαναζήσει τις λαμπρές εποχές της μεταποίησης νοσταλγούν οι δε. Όλοι μας ζούμε, όμως, σε μια πόλη μάλλον εσωστρεφή, με ανοιχτή αντιπαλότητα με την Αθήνα, με εντυπωσιακή άγνοια για τα τεκταινόμενα μερικά χιλιόμετρα βορείως -Βαλκάνια- ή κάμποσα ανατολικά -Τουρκία. Και όλοι θέλουμε μια πόλη "καλύτερη". Καλύτερη για τους νέους που τρέμουν την ανεργία -για να αρχίσουμε με το μεγάλο- καλύτερη για τις μαμάδες με τα καροτσάκια, που αναζητούν μάταια πέρασμα μέσα στη ζούγκλα της κυκλοφορίας -για να μην ξεχάσουμε το "μικρό". Στην πορεία για τη σύνταξη ενός στρατηγικού σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης για τη Θεσσαλονίκη -που είμαστε, γιατί είμαστε εδώ, πού θέλουμε να πάμε και πώς- διατυπώθηκαν διαφορετικά σενάρια για το αύριο της πόλης. Πυρήνας αυτών των σεναρίων είναι ο διευρυμένος διεθνής ρόλος της Θεσσαλονίκης, σε συνδυασμό με προηγούμενα σενάρια, που εκ των πραγμάτων περιορίζονταν στις περιφερειακές και εθνικές διαστάσεις. Τα σενάρια διαφοροποιούνται, κυρίως ως προς το ρόλο που θα έπρεπε να έχει η Θεσσαλονίκη στο διεθνές περιβάλλον, ώστε να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της, να επιλυθούν τα προβλήματα και να αποφευχθούν ενδεχόμενες απειλές. Σχηματικά, οι εκδοχές που έχουν διατυπωθεί είναι:

- **Διεθνές κέντρο και πύλη της Ευρώπης**, που αξιοποιεί τη γεωγραφική θέση της πόλης, ώστε να αναδειχτεί σε κέντρο πολιτικού σχεδιασμού και οικονομικής εμπορής (π.χ. βάση της ανασυγκρότησης της περιοχής, ευρωπαϊκοί οργανισμοί, Παρευξείνια Τράπεζα κ.λπ.).
- **Πόλος συνοχής και ανάπτυξης του βορειοελλαδικού χώρου**, ώστε με τη διάχυση της αναπτυξιακής δυναμικής στην ευρύτερη περιφέρεια να επιτευχθεί η σύγκλιση με τα περισσότερο αναπτυγμένα διαμερίσματα της χώρας (π.χ. ισόρροπη ανάπτυξη και άξονας Εγνατίας).
- **Κέντρο εξειδικευμένων τριτογενών υπηρεσιών**, με ενισχυμένη θέση στο πλαίσιο του ανταγωνισμού των πόλεων, ώστε να αναδειχτεί σε κόμβο του ευρωπαϊκού δικτύου αστικών κέντρων (π.χ. κέντρο τριτογενών δραστηριοτήτων, πόλος έρευνας και καινοτομίας, πολιτιστικό κέντρο κ.ά.).
- **Μητροπολιτικό κέντρο με πολυπολιτισμικό χαρακτήρα**, που συνδυάζεται με έντονη πληθυσμιακή αύξηση, ως συνέπεια μιας αυτοδύναμης αναπτυξιακής δυναμικής και των εξελίξεων στη Βαλκανική -κυρίως- ενδοχώρα.

Τα σενάρια αυτά, παρά τις διαφορετικές στοχεύσεις τους, δεν οδηγούν απαραιτήτως σε ανταγωνιστικές μεταξύ τους επιλογές. Περισσότερο ή λιγότερο επεξεργασμένα, απόρροια ερευνητικών εργασιών, μελετών, πολιτικών ενοράσεων ή και απλώς δημοσιογραφικών εκτιμήσεων, τα σενάρια αυτά στηρίζονται στα νέα στοιχεία που προέκυψαν από τις εξελίξεις της τελευταίας δεκαετίας και δίνουν έμφαση στον αναπτυξιακό δυναμισμό και τη διεθνή διάσταση της πόλης. Σε κάθε περίπτωση επιβεβαιώνουν τις πολλαπλές δυνατότητες και προοπτικές της πόλης και την ύπαρξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε περισσότερους τομείς. Όμως, η αδυναμία ακόμη και εκείνων των σεναρίων που είναι αποτέλεσμα συστηματικής μελέτης, είναι ότι στηρίζονται σε υποθέσεις και εκτιμήσεις μάλλον και όχι σε αντικειμενική αξιολόγηση των δεδομένων, αποτίμηση των όσων έχουν γίνει, συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων και διαρκή προσαρμογή των στόχων στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Το στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης θα πρέπει να αξιολογήσει αυτά τα σενάρια, να αποτιμήσει την πιθανότητα πραγματοποίησής τους, καθώς και τις θετικές και αρνητικές συνέπειές τους για τη Θεσσαλονίκη.

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ (σε δρχ. / κάτοικο)

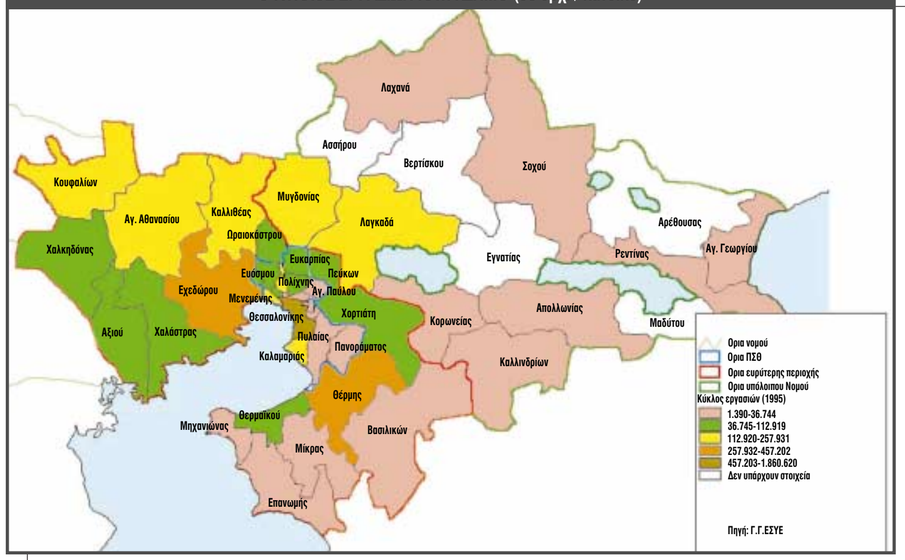

Τρεις είναι οι δήμοι του πολεοδομικού συγκροτήματος, όπου γίνονται... πολλές δουλειές. Η οικονομική δραστηριότητα συγκεντρώνεται κυρίως στους δήμους Θεσσαλονίκης, Εχεδώρου και Θέρμης. Το ζητούμενο, σύμφωνα με τους εισηγητές του στρατηγικού σχεδίου, είναι η διάχυση της ανάπτυξης στην ενδοχώρα της Θεσσαλονίκης. Γι' αυτό και εισηγούνται να μην ενταχθεί η πόλη στη Β' ζώνη ανάπτυξης -κάτι με το οποίο διαφωνεί για παράδειγμα ο ΣΒΒΕ. Η ένταξη στη Β' ζώνη θα υπονόμευε την ανάπτυξη των γύρω νομών, ενώ δε θα προσέφερε τίποτε ιδιαίτερο στην πόλη. Η χορήγηση κινήτρων δε λύνει απαραίτητα τα αναπτυξιακά ζητήματα μιας περιοχής, όπως έδειξε και η μακρά περίοδος, με εξαιρετικά υψηλές επιχορηγήσεις, στη Θράκη. Στη συζήτηση για το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης θα παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο τα διαφορετικά -κι ενίοτε αντικρουόμενα- συμφέροντα των κατοίκων, εργαζομένων, επιχειρηματιών κάθε περιοχής.

Η ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 91	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 01	ΔΙΑΦΟΡΑ 91-01	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 91-01
ΠΣΘ Πολεοδομικό Συγκρότημα				
Πεύκων	2.288	6.136	3.848	62,7
Ευκαρπίας	3.480	6.512	3.032	46,6
Εύσμου	28.821	53.128	24.307	45,8
Πανοράματος	10.275	14.575	4.300	29,5
Ελευθερίου-Κορδελιού	16.549	22.046	5.497	24,9
Παλίκνης	27.894	35.865	7.971	22,2
Σικεών	34.059	41.588	7.529	18,1
Μενεμένης	12.932	15.562	2.630	16,9
Σταυρούπολης	37.596	41.874	4.278	10,2
Πυλαίας	20.785	22.974	2.009	8,8
Καλαμαριάς	80.698	87.312	6.614	7,6
Αμπελοκήπων	40.093	41.214	1.121	2,7
Νεάπολης	30.568	30.407	-161	-0,5
Τριανδρίας	11.822	11.571	-251	-2,2
Θεσσαλονίκης	383.967	355.953	-28.014	-7,9
Αγ. Παύλου	7.221	6.149	-1.072	-17,4
Σύνολο ΠΣΘ	**749.048**	**792.686**	**43.638**	**5.5**
ΕΠΘ Επαρχία Θεσσαλονίκης				
Θερμαϊκού	5.803	20.070	14.267	71,1
Ωραιοκάστρου	5.458	11.841	6.383	53,9
Θέρμης	9.132	16.119	6.987	43,3
Μίκρας	5.854	9.999	4.145	41,5
Χορτιάτη	8.877	12.779	3.902	30,5
Εχεδώρου	17.500	23.753	6.253	26,3
Επανομής	6.560	8.652	2.092	24,2
Καλλιθέας	4.814	6.147	1.333	21,7
Βασιλικών	7.269	9.280	2.011	21,7
Μηχανιώνας	7.684	9.203	1.519	16,5
Χαλκηδόνας	9.084	10.069	985	9,8
Κουφαλίων	9.791	10.777	986	9,1
Αξιού	6.456	6.696	240	3,6
Χαλάστρας	9.529	9.829	300	3,1
Αγίου Αθανασίου	14.380	14.469	89	0,6
Σύνολο ΕΠΘ	**128.191**	**179.683**	**51.492**	**28,7**

"Αγκάθι" ο αποκλεισμός

Κατά καιρούς έχουν ακουστεί πολλά σενάρια για το πόσο μεγάλος θα είναι στο ορατό μέλλον ο πληθυσμός της Θεσσαλονίκης. Μια πόλη σταυροδρόμι σε μια εποχή παγκοσμιοποίησης είναι λογικό να υποδέχεται -με ή μάλλον χωρίς τη θέλησή της, με ή μάλλον χωρίς σχεδιασμό- εσωτερικούς και κυρίως ξένους μετανάστες. Από τη μια η αγροτική παραγωγή είναι σε υποχώρηση, άρα η ύπαιθρος δεν μπορεί να κρατήσει τα παιδιά της, από την άλλη εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι από γειτονικές και μη χώρες αναζητούν ένα καλύτερο μέλλον στην πλούσια -35η στον κόσμο- Ελλάδα. Ο οποιοσδήποτε σχεδιασμός για το μέλλον της μείζονος Θεσσαλονίκης θα είναι αναξιόπιστος, εάν δεν πάρει υπόψη την πληθυσμιακή παράμετρο.

Κοινωνικός διάλογος

Η τρίτη ανοιχτή συζήτηση επί του θέματος της κοινωνικής δικαιοσύνης και συνοχής έχει προγραμματιστεί για τις 6 Μαρτίου.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην εξέταση της σχέσης των ζητημάτων κοινωνικής δικαιοσύνης και συνοχής με τους άλλους άξονες του σχεδίου, δεδομένου ότι στόχος είναι το στρατηγικό σχέδιο να είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, με συνεκτική δέσμη δράσεων, οι οποίες συνολικά προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης.

Η συζήτηση δε θα είναι εύκολη, αφού η Θεσσαλονίκη, όπως και κάθε πόλη, είναι πεδίο κοινωνικών εντάσεων. Είναι σαφές ότι για κάποια τμήματα του πληθυσμού το δικαίωμα στην πόλη αμφισβητείται έμπρακτα από την άνιση κατανομή υποδομών, ευκαιριών, αλλά και ρύπων και κινδύνων. Ωστόσο, ζητούμενο για την ανάπτυξη κάθε πόλης είναι η κοινωνική συνοχή.

Σύμφωνα με τους εισηγητές, τα κρίσιμα ερωτήματα στα οποία θα πρέπει να επικεντρωθεί το ενδιαφέρον της συζήτησης το Μάρτιο είναι εκείνα που αφορούν σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες: μετανάστες, πολιτισμικά διαφοροποιημένες ομάδες (τσιγγάνοι, μουσουλμάνοι, κ.λπ.), γυναίκες, νέοι - ηλικιωμένοι, ΑΜΕΑ, άνεργοι, αποφυλακισμένοι - πρώην τοξικομανείς και άλλες ευάλωτες κατηγορίες πληθυσμού. Στη διαδικασία του διαλόγου θα πρέπει να εξεταστούν οι χωρικές και κοινωνικές διαστάσεις των διαδικασιών διαχωρισμού, να εντοπιστούν οι αιτίες αποκλεισμού, ιδιαίτερα στο βαθμό που συνδέονται με την προώθηση των λοιπών δράσεων του στρατηγικού σχεδίου, να διερευνηθούν τα όρια και οι προϋποθέσεις ενσωμάτωσης και τελικά να διαμορφωθεί μία αποτελεσματική και υλοποιήσιμη δέσμη δράσεων.

Επιδίωξη της συνάντησης του Μαρτίου είναι ο ρητός προσδιορισμός των επί μέρους συμφερόντων της κάθε ομάδας και η διατήρηση του διαλόγου με ειλικρίνεια και διαφάνεια, λαμβάνοντας υπόψη ευκαιρίες, καθήκοντα και ευθύνες και θέτοντας το ζήτημα της ατομικής ευθύνης και του συλλογικού αποτελέσματος.

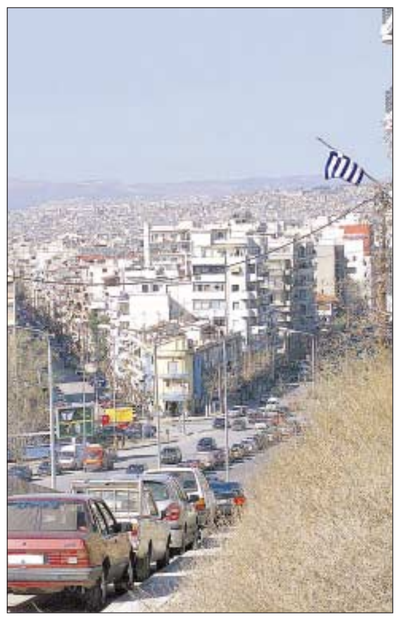

■ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Υπό συζήτηση και τα μεγάλα έργα

Η πρώτη ανοιχτή συζήτηση που έγινε στη Θεσσαλονίκη επί των προτάσεων για το στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης, στις αρχές Φεβρουαρίου, ασχολήθηκε με τις υποδομές και το περιβάλλον. Η αντίληψη των εισηγητών ήταν ότι οι αστικές υποδομές πρέπει να αντιμετωπιστούν ως ολοκληρωμένο σύστημα κι όχι ως ασύνδετα μεταξύ τους εξειδικευμένα τεχνικά ζητήματα. Όλες οι δράσεις και επεμβάσεις, από το θέμα της ύδρευσης μέχρι τη διαχείριση αποβλήτων και από το δράμα της κυκλοφορίας μέχρι την αντιμετώπιση των αρχαιοτήτων και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς θα πρέπει να συνδεθούν μεταξύ τους, με κριτήριο τις ανάγκες όλων των πολιτών, αλλά και την ανταγωνιστικότητα της πόλης και τη βιωσιμότητα του οικοσυστήματος.

Κοινή παραδοχή όλων -ανεξαρτήτως αντιλήψης για το αύριο της πόλης- είναι ότι στη Θεσσαλονίκη παρατηρείται μια μεγάλη καθυστέρηση στα έργα και τις παρεμβάσεις. Πολλά έργα έχουν εξαγγελθεί κατ' επανάληψη, για κάποια έχουν δεσμευτεί οι πόροι, λίγα ωστόσο βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης.

Ενα σοβαρό ζήτημα είναι το ποιος ευθύνεται για τους αργούς ρυθμούς προώθησης των έργων. Προφανώς, υπάρχει έλλειψη πολιτικής βούλησης, προφανώς, φταίει η προβληματική δημόσια διοίκηση, προφανώς, για πολλά έργα οι πόροι είναι πεπερασμένοι έως ανύπαρκτοι. Πέραν τούτου, όμως, υπάρχουν και σαφείς αδυναμίες στον αρχικό προγραμματισμό.

Οι εισηγητές αμφισβήτησαν το αυτονόητο της σκοπιμότητας των μεγάλων έργων και τόνισαν την αναγκαιότητα να επανεξεταστούν. Αντιθέτως, τόσο οι εκπρόσωποι του δήμου Θεσσαλονίκης και της ΤΕΔΚ, όσο και του Τεχνικού Επιμελητηρίου και του ΕΒΕΘ επέμειναν ότι προαπαιτούμενο είναι η υλοποίηση των τριών μεγάλων έργων (μετρό, υποθαλάσσια, πάρκινγκ).

Στις αρχές Φεβρουαρίου η συζήτηση έγινε και επί της αρχής και επί των προτεινόμενων δράσεων.

Οι δράσεις

- Προώθηση της χωρικής και λειτουργικής ολοκλήρωσης των υποδομών στην ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης.
- Προώθηση καινοτόμων εφαρμογών, με στόχο τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
- Προώθηση εναλλακτικών συνδυασμών συγκοινωνιακών μέσων και τρόπων μεταφοράς.
- Προώθηση καινοτόμων εφαρμογών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αστικού συστήματος.
- Εκτίμηση και παρακολούθηση των αλλαγών στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος.
- Εκτίμηση και παρακολούθηση εξειδικευμένων δεικτών και στόχων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.
- Προώθηση ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.
- Καθιέρωση της στρατηγικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προγραμμάτων και πολιτικών.

Μέχρι το ραντεβού της 6ης Απριλίου, όπως επισήμανε ο πρόεδρος του ΟΡΘ, Κώστας Λοΐζος, θα γίνει προσπάθεια να συνταχθεί ένα κοινώς αποδεκτό κείμενο στρατηγικών κατευθύνσεων. Εννοείται ότι απόλυτη συναίνεση δεν μπορεί να υπάρξει, αλλά όσο μεγαλύτερη συναίνεση επιτευχθεί, τόσο το καλύτερο. Στη συνέχεια αρχίζουν τα ακόμα πιο δύσκολα, αφού δεν αρκεί να ληφθούν κάποιες αποφάσεις, πρέπει και να υλοποιηθούν.

■ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Κίνητρα και αντικίνητρα

Η δεύτερη ανοιχτή συζήτηση, με αντικείμενο το παραγωγικό σύστημα και την ανταγωνιστικότητα έγινε το περασμένο Σάββατο, παρουσία τριών υπουργών -Οικονομίας, Ανάπτυξης, Μακεδονίας - Θράκης. Βέβαια, οι υπουργοί μίλησαν και αποχώρησαν και η συζήτηση συνεχίστηκε υποτονικά μεταξύ λίγων ανθρώπων, εκπροσώπων φορέων, οι οποίοι όμως μιλούσαν επί του συγκεκριμένου και αναδεικνύοντας, τόσο το συγκλίνον, όσο και το αντικρουόμενο των συμφερόντων τους.

Η κυρίαρχη "σύγκρουση" που αναδείχθηκε από αυτήν τη συζήτηση ήταν για το αν θα πρέπει κατά προτεραιότητα να στηριχτούν οι υφιστάμενες επιχειρήσεις της πόλης -και με την ένταξη της Θεσσαλονίκης στη Β' ζώνη κινήτρων του υπό αναθεώρηση αναπτυξιακού νόμου.

Η εισήγηση για τις δράσεις στηρίχτηκε, κυρίως, στην περαιτέρω επεξεργασία των δράσεων που προτείνονται, στο πλαίσιο των θεματικών τομέων δράσης "παραγωγικού συστήματα και καινοτομία" και "ανθρώπινο δυναμικό και απασχόληση".

Οι δράσεις

- Ενίσχυση της απασχόλησης, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
- Εκτίμηση και παρακολούθηση των αλλαγών στο παραγωγικό σύστημα και των επιδράσεων στην πόλη.
- Εκτίμηση και παρακολούθηση των αλλαγών στην αγορά εργασίας και των επιδράσεων στην πόλη.

Πάντως, κοινός στόχος όλων των φορέων που συμμετείχαν στη συζήτηση είναι ένα στρατηγικό σχέδιο, βάσει του οποίου θα αξιοποιηθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του παραγωγικού συστήματος στην ευρύτερη Θεσσαλονίκη. Το μεγάλο πρόβλημα της πόλης, μέσα στο νέο διεθνές περιβάλλον, είναι ότι αδυνατεί να προσελκύσει ξένες άμεσες επενδύσεις.

Κι ένα δεύτερο διαπιστωμένο πρόβλημα -που απαιτεί λύσεις και εδώ θα μπορούσαν να φανούν πάρα πολύ χρήσιμα τα τεράστια κονδύλια του Γ' ΚΠΣ για την κατάρτιση (σχεδόν 11 δισ.)- είναι ο έντονος "δυϊσμός" που χαρακτηρίζει την οικονομική δραστηριότητα στην πόλη μας, όπως και στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Από τη μια υπάρχουν κάποιες λίγες επιχειρήσεις, μεσαίου και κυρίως μεγάλου μεγέθους, που είναι ανταγωνιστικές, που εκσυγχρονίζονται, που συνεργάζονται με επιχειρήσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό, που καταρτίζουν και επανακαταρτίζουν τους εργαζομένους τους.

Από την άλλη, υπάρχει ο μεγάλος όγκος των επιχειρήσεων, που είναι μικρές, που προσπαθούν να επιβιώσουν στηριζόμενες σε φτηνό εργατικό δυναμικό (μεταναστών, ανασφάλιστων, χαμηλά αμειβόμενων), στην εκτεταμένη παραοικονομία και σε σειρά άλλων παρατυπιών. Κατά κανόνα, οι επιχειρήσεις της Θεσσαλονίκης δεν εκσυγχρονίζονται, χάνουν μερίδιο αγοράς εντός της χώρας και μετατοπίζουν τις όποιες εξαγωγές τους σε πιο "εύκολες" αγορές, από αυτές τις ΕΕ σε αυτές της Βαλκανικής.

Μέχρι το ραντεβού της 6ης Απριλίου θα ετοιμαστεί ένα κείμενο επί του παραγωγικού συστήματος, που θα ενσωματώνει όσο το δυνατόν περισσότερες απόψεις. Ωστόσο, επ' αυτού η σύγκλιση είναι ακόμα πιο δύσκολη απ' ό,τι στον τομέα των υποδομών.

Τελικά, τι θέλει να γίνει αυτή η πόλη; Ευρωπαϊκό silicon valley, όπως η Στουτγάρδη, βιομηχανικό κέντρο, όπως το Τορίνο, τουριστικός τόπος, όπως η Φλωρεντία, όλα αυτά μαζί, όπως η Μπολόνια ή κάτι άλλο, κάτι δικό της;